

Այլ եւ խոշորութե . եւ սղալանաց գրիս անմեղադիր լերութե, զի կար մեր այս էր :

Գրեցաւ սա ի թվականիս հայոց : ԶԽԴ :

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ Բ . 35 .

Ա . Գրքի եր . 240 . Ժ .

(No. 131 ՆԺ . — Յայամաւորք)

Գիրը լաւ բոլորգիր է, նկարչութիւնը, որ սկզբնազարդեր են միայն եւ լուսանցքի զարդեր, միջակ, ոչ բարձր արուեստ :

Գլխաւոր յիշատակարանը վերջում .

Յիշատակարան գրոցս

Փառք ամենասր . ամենազօր եւ կենդանարար սր . երրորդութեն . եւն .

Արդ այսմ հոգեւոր եւ ածային . եւ մեծափառ գանձուցս ցանկացողք եղեալ երիցս երանեալք երկու հարազատ կրօնաւորք Տրտր եւ Յովս . եւ բարեմիտ եւ ածասէր . Զաքարէն եւ որդին իւր Մրդր . քհ . ելեալք ի յանդաստանս եկեղեցոյ եւ տեսեալք զլրուիս . սպասուցն եւ կարգացն եւ զանազանութի . ամ . կահիցն, զոր եղեալ ի փառս Այ . եւ ի յաւգուտ մեր եւ ի լուսաւորութի . հոգւոց մերոց . եւ ցանկացեալք տրիմամբ հոգւոյն այսմ բազմաշխատ մատենիս . եւ ետուն գրել զսա ի յարգար վաստակոց իւրեանց հետեւելով այնմ երանութեն ., զոր մարգարէն ասէ . երանի որ ունիցի զաւակ ի սինն, եւ ընտանեակ ի վերինն Նմ : Զոր եւ ես տառապեալ յոգի տր . Յոհանէս եպս . ըսկսայ եւ կարողութիւն . Այ . եւ զծագրեցի մի ըստ միողէ զմարգարտաչար բանս ի սփոփանս մտաց բանասիրաց եւ տաւնասիրաց անձանց : Մանաւանդ ի անր սիրելեացն Այ . եւ ի պայծառութի . սր . եկեղեցւոյ : զլուսատուս հայոց եւ զմիթարիչս մտաց : զփոփանս (s!) սրտից եւ զսոսկացուցիչս մարմնոց, զյիշատակս արեամբ ներկեալ մարտիրոսացն, նահապետաց, նախահարց, սրբոց մարգարէիցն . մինչեւ ի խոնարհեմն որդւոյն Այ ., եւ իջանել յերկնի կամաւ հօր եւ սր . հոգւոյն, զալ բնակիլ յամէնահեալ . սր . կոյսն Մարիամ աւետեալքն Գարբիէլի, և զսր . ծնունդն Քի, զառաքելոց, զհայրապետաց, զվարդապետաց, զճգնաւորաց, զկուսանաց, եւ զամուսնացելոց սրբոց վարս եւ զյիշատակս եւ զվկայութիս . զի եւ նք հետեւեցան վս սիրոյն Քի ազգի ազգի տանջանալք յանհօտից բռնաւորաց : ըստ այսմ յուսոյ եւ պայմանի ցանկացան եւ այս բարէսէր եւ բարէմիտ արքս, երկու հարազատ կրաւնաւորքս Տր տր եւ Յովս . եւ զկէս գրոցս ետուն գրել, վս զի ոչ ժամանեաց սրբանեալ արեղայն Յովանէս ի կատարումն գրոցս, այլ փոխեցօ մահաւմբ յաշխրհէս . յանանց կեանս . նոյնպէս եւ եղբայրն Տրտր փոխեցաւ առ Քս . եւ ոչ կարացին զբոլորն գրել տալ : Վս . որոյ տեսեալ զսալ ածասէր . եւ բարէմիտ այրն Զաքարէն եւ որդիքն իւր Մրդր . քհայն . եւ մայրն իւր Խէրիսթուն եւ ամուսինն իւր Խումարիսթուն, եւ զկէս գրոցս այլ նք . ետուն գրել ի հալալ վաստակոց իւրեանց :

Արդ եղեւ գրաւ գրչութե . սր ., այս մեծահանգէս, ծաղկազարդ եւ հոգելից տառի ի շրջագայուե . հայկազեան տաւմարի, ԶԼԵ, ի գառն // եւ ի չար ժամանակի, որով նեղիմք ի բռնութենէ անաւրինաց եւ յանիրօ պահանջողաց : ի հայրապետութե . տն . Սարգ սի ի յառաքելական աթոռն ի սր . էջմիածինն եւ յաշխարհակալութե . Յաղուպ բեկին որ ի սորա ժամանակս եղե թասպութի ., զի զատին թաթար էր եւ հալածէին զքրիստոնեայն ի թաւրէյ քաղաքի . զի տաճիկ ոմն անուն Մեհդի սպան զմեծ ախոյեանն հայոց զխաւճայ Միրաքն վս . ի Քս . հօտոցն, որ եւ յիշատակն ահուեթ . եղիցի ամէն : ի սր . եւ ի գերահռչակ ուխտս, որ կոչի Այրի վանս, որ եւ հիմնարկեալ է ի սր . Լուսաւորէն Գրիգորի, ընդ հովանեաւ սր . Ածածնիս եւ արեամբ ներկեալ Քի . սր . գեղարդեանս, եւ սր . աջոյս Յովաննու, եւ Խոտակերաց սր . նշանիս եւ տապանակի սր . Յակոբին եւ այլ բզմահաւաք սրբութեցս . յառաջնորդութե . Յոհն . եպսի . և հարազատիս իմոյ գեղեցկատիպ մանկանս տր . Ստեփանոս եպսի ., եւ ձեռնասնունդ հոգեւոր որդս (s!) մերոց միաբանիցս, յեսայոյ եւ Կարապետի (տողի գլխին այլ գրով «եւ տր Մաղաքիայի»), Խաչատրոյ եւ Ստեփանոսի, Մեղրիսեթի, Աթանասի փակակալի, Հերապետի եւ Աղարիայի :

Արդ յերեսս անկեալ աղաչեմ, որք հնգիւպիք սմա տեսութր ., յաւրինակելով, կարդալով եւ կամ լսելով, յիշեսձիք ջերմեռանդ սրտիւք եւ քացրազութ մտաւք ի մաքրափայլ յաղաթս ձեր զստացող սր . գրոցս զՏրտր քհ . եւ զՅովս . քհ . եւ զՄաթիթումչայ, նաեւ զբարէմիտ եւ մեծագրի այրն Զաքարայ, եւ զկենակիցն իւր զԽէրիսթունն, եւ զպատեւիլի եւ զփառաւոր եւ զճգնազգեաց քաջ, բարունապետն Ստեփանոս, եւ զՄրդր . քհայն . եւ զկենակիցն իւր զԽումարիսթունն, եւ զբոլորն իւր զԵղիսարեղ, եւ զորդիքն իւր զՍիմէոն զպիրն, Աղիգրէկ, Գալուստ եւ Զաքարայ, եւ Սահակ եւ զհաւրեղարայրսն զպր . Զանաղիզն եւ զԱմիրաղիզն, զՄուշեղ եւ զՍօթի, զփոխեցեալքն առ Քս . եւ զորդիք նոցին զպրն . Դիւտարն եւ զՄաթէոս քհայն ., զպր . Շանչէն եւ զՇերանչէն եւ զԳրիգորն եւ զԿիսայն իւր զԶանիկ աղէն եւ զգստերսն թամթայիսթուն եւ զՍիրմիկ եւ զԴավլաթն : /

Արդ ստացաւ զքս Ածաշունչ . բուրաստանիս զհաւսարակն . (s!) Տրտր . և Ովս կրօնաւորք վս . այն պատճառին, որ զբոլորն գրել տան, որ ի վանքս իւրեանցն յիշատակ լինի, երբ որ Ովանէս արէն (s!) վախճանեցաւ, Տրտրն չկարաց թամամել . մեք Այրիվանուց եպս . եւ միաբանք աղաչեցաք զՏրտրն, թէ դու զքո բաժինն այլ այն գեղին տուր, վս . այն պատճառին, որ այն Բարձապի գեղն սր . գեղարդեանս սեփական ժողովուրդ է եւ գիրք չունին . զՅովսն ծարաւուն պիտի արբուցանել, եւ Տրտրն այլ կամաւորեցաւ եւ միաբան շնորհեցաք զկէսն էլ հետ այն կիսուն, որ Մրդր . էրէցն եւ իւր հայրն Զաքարէն գրել տվին եւ ծաղկով զարդարեցին եւ կազմեցին եւ իւրեանցն անջինջ յիշատակ լինի յայսմ հետէ Բարձապոյ եկեղեցւոյն է այսմաւորիքս, որ հանապազ կարգան ի մէջ ժողովրդեանն, եւ զյիշատակութի . ստացողաց սր . գրոցս կատարեն անխաբան : Արդ վայելողք